

Examenul de bacalaureat național 2014
Proba E. c) – 2 iulie 2014
Matematică $M\_mate-info$

Varianta 1

Filiera teoretică, profilul real, specializarea matematică-informatică
Filiera vocațională, profilul militar, specializarea matematică-informatică

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

- 5p** 1. Calculați suma primilor trei termeni ai progresiei aritmetice $(a_n)_{n \geq 1}$ știind că $a_1 = 6$ și $a_2 = 12$.
- 5p** 2. Determinați coordonatele vârfului parabolei asociate funcției $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^2 + 2x + 4$.
- 5p** 3. Rezolvați în mulțimea numerelor reale ecuația $(3^x - 1)(3^x - 3) = 0$.
- 5p** 4. Calculați probabilitatea ca alegând un număr din mulțimea numerelor naturale de două cifre, acesta să conțină cifra 1.
- 5p** 5. Se consideră triunghiul echilateral ABC cu $AB = 2$. Calculați lungimea vectorului $\overline{AB} + \overline{BC}$.
- 5p** 6. Calculați aria triunghiului isoscel ABC știind că $A = \frac{\pi}{2}$ și $AC = 4$.

Soluții

Subiectul 1

1. Rația progresiei este $r = a_2 - a_1 = 6$

$$a_3 = a_2 + r = 18$$

Suma primilor trei termeni este $S = a_1 + a_2 + a_3 = 6 + 12 + 18 = 36$

2. Vârful parabolei este $V\left(-\frac{b}{2a}, -\frac{\Delta}{4a}\right)$

$$-\frac{b}{2a} = -\frac{2}{2 \cdot 1} = -1$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = 4 - 16 = -12$$

$$-\frac{\Delta}{4a} = -\frac{-12}{4 \cdot 1} = 3$$

$$\Rightarrow V(-1, 3)$$

$$3. 3^x - 1 = 0$$

$$3^x = 1 \Rightarrow x = 0$$

$$3^x - 3 = 0$$

$$3^x = 3 \Rightarrow x = 1$$

$$4. P = \frac{\text{nrcazurifavorabile}}{\text{nrcazuriposibile}}$$

Numerele naturale de două cifre sunt 10, 11, ..., 99.

În total sunt $99 - 9 = 90$ numere naturale de două cifre deci sunt 90 de cazuri posibile.

Cele care conțin cifra 1 sunt 10, 11, ..., 19, 21, 31, 41, 51, 61, 71, 81, 91 deci sunt 18 cazuri favorabile.

$$P = \frac{18}{90} = \frac{1}{5}$$

5. Conform regulii triunghiului avem $\overline{AB} + \overline{BC} = \overline{AC}$

$$\|\overline{AB} + \overline{BC}\| = \|\overline{AC}\| = 2$$

6. Triunghiul ABC este dreptunghic isoscel cu unghiul $A = 90^\circ$.

Laturile egale sunt catetele deci $AB = AC = 4$.

$$\text{Aria}(\Delta ABC) = \frac{AB \cdot AC}{2} = 8$$

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

1. Se consideră matricea $A(a) = \begin{pmatrix} 2 & a & a \\ a & 2 & 2 \\ a & a & 2 \end{pmatrix}$, unde a este număr real.

5p a) Arătați că $\det(A(0)) = 8$.

5p b) Determinați numerele reale a pentru care $\det(A(a)) = 0$.

5p c) Determinați matricea $X = \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix}$ știind că $A(1) \cdot X = \begin{pmatrix} 4 \\ 5 \\ 4 \end{pmatrix}$.

2. Se consideră x_1, x_2, x_3 rădăcinile polinomului $f = X^3 - 2X^2 + 3X + m$, unde m este număr real.

5p a) Calculați $f(1)$.

5p b) Arătați că $x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 = -2$.

5p c) Determinați numărul real m știind că $x_1^3 + x_2^3 + x_3^3 = 8$.

Subiectul 2

$$1.a) \det(A(0)) = \begin{vmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 2 \\ 0 & 0 & 2 \end{vmatrix} = 8 + 0 + 0 - 0 - 0 - 0 = 8$$

b) Metoda 1

$$\det(A(a)) = \begin{vmatrix} 2 & a & a \\ a & 2 & 2 \\ a & a & 2 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 2 & a & a \\ a-2 & 2-a & 2-a \\ a-2 & 0 & 2-a \end{vmatrix} = (a-2)^2 \begin{vmatrix} 2 & a & a \\ 1 & -1 & -1 \\ 1 & 0 & -1 \end{vmatrix} = (a-2)^2 \begin{vmatrix} 2 & a & a \\ 0 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & -1 \end{vmatrix} = (a-2)^2 (a+2)$$

$$(a-2)^2 (a+2) = 0$$

$$(a-2)^2 = 0 \Rightarrow a = 2$$

$$a+2 = 0 \Rightarrow a = -2$$

Metoda 2

$$\det(A(a)) = \begin{vmatrix} 2 & a & a \\ a & 2 & 2 \\ a & a & 2 \end{vmatrix} = 8 + a^3 + 2a^2 - 2a^2 - 4a - 2a^2 = a^3 - 2a^2 - 4a + 8$$

$$a^3 - 2a^2 - 4a + 8 = 0$$

$$a^2(a-2) - 4(a-2) = 0$$

$$(a-2)(a^2 - 4) = 0$$

$$(a-2)(a-2)(a+2) = 0$$

$$(a-2)^2 (a+2) = 0$$

$$(a-2)^2 = 0 \Rightarrow a = 2$$

$$a+2 = 0 \Rightarrow a = -2$$

$$c) \begin{pmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 2 \\ 1 & 1 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 4 \\ 5 \\ 4 \end{pmatrix}$$

$$\begin{cases} 2x + y + z = 4 \\ x + 2y + 2z = 5 \\ x + y + 2z = 4 \end{cases}$$

$$\det(A(1)) = \begin{vmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 2 \\ 1 & 1 & 2 \end{vmatrix} = 8 + 1 + 2 - 2 - 4 - 2 = 3 \neq 0 \text{ deci sistemul este de tip Cramer.}$$

$$d_1 = \begin{vmatrix} 4 & 1 & 1 \\ 5 & 2 & 2 \\ 4 & 1 & 2 \end{vmatrix} = 16 + 5 + 8 - 8 - 8 - 10 = 3$$

$$d_2 = \begin{vmatrix} 2 & 4 & 1 \\ 1 & 5 & 2 \\ 1 & 4 & 2 \end{vmatrix} = 20 + 4 + 8 - 5 - 16 - 8 = 3$$

$$d_3 = \begin{vmatrix} 2 & 1 & 4 \\ 1 & 2 & 5 \\ 1 & 1 & 4 \end{vmatrix} = 16 + 4 + 5 - 8 - 10 - 4 = 3$$

$$x = \frac{d_1}{\det(A(1))} = \frac{3}{3} = 1$$

$$y = \frac{d_2}{\det(A(1))} = \frac{3}{3} = 1$$

$$z = \frac{d_3}{\det(A(1))} = \frac{3}{3} = 1$$

$$\Rightarrow X = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}$$

2.a) $f(1) = 1^3 - 2 \cdot 1^2 + 3 \cdot 1 + m = m + 2$

b) Din relațiile lui Viete avem:

$$x_1 + x_2 + x_3 = -\frac{b}{a} = -\frac{-2}{1} = 2$$

$$x_1x_2 + x_1x_3 + x_2x_3 = \frac{c}{a} = \frac{3}{1} = 3$$

Mai departe avem:

$$(x_1 + x_2 + x_3)^2 = x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 + 2(x_1x_2 + x_1x_3 + x_2x_3)$$

$$4 = x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 + 6$$

$$\Rightarrow x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 = -2$$

c) x_1, x_2, x_3 sunt rădăcinile polinomului f deci avem:

$$x_1^3 - 2x_1^2 + 3x_1 + m = 0$$

$$x_2^3 - 2x_2^2 + 3x_2 + m = 0$$

$$x_3^3 - 2x_3^2 + 3x_3 + m = 0$$

Prin adunarea celor trei relații obținem:

$$x_1^3 + x_2^3 + x_3^3 - 2(x_1^2 + x_2^2 + x_3^2) + 3(x_1 + x_2 + x_3) + 3m = 0$$

$$\Rightarrow 8 - 2 \cdot (-2) + 3 \cdot 2 + 3m = 0$$

$$8 + 4 + 6 + 3m = 0$$

$$3m = -18$$

$$m = -6$$

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

1. Se consideră funcția $f : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{\ln x}{x}$.

5p a) Arătați că $f'(x) = \frac{1 - \ln x}{x^2}$, $x \in (0, +\infty)$.

5p b) Determinați ecuația asimptotei spre $+\infty$ la graficul funcției f .

5p c) Arătați că $f(x) \leq \frac{1}{e}$ pentru orice $x \in (0, +\infty)$.

2. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x^2 + x + 1$.

5p a) Arătați că $\int_0^1 f(x) dx = \frac{11}{6}$.

5p b) Pentru fiecare număr natural nenul n se consideră numărul $I_n = \int_0^1 \frac{x^n}{f(x)} dx$. Arătați că $I_{n+1} \leq I_n$ pentru orice număr natural nenul n .

5p c) Determinați numărul real pozitiv a știind că $\int_0^a \frac{2x+1}{f(x)} dx = \ln 3$.

Subiectul 3

1.a) Se folosește regula de derivare a unei fracții $\left(\frac{f}{g}\right)' = \frac{f' \cdot g - f \cdot g'}{g^2}$

$$f'(x) = \left(\frac{\ln x}{x}\right)' = \frac{(\ln x)' \cdot x - \ln x \cdot x'}{x^2} = \frac{\frac{1}{x} \cdot x - \ln x}{x^2} = \frac{1 - \ln x}{x^2}, x \in (0, +\infty)$$

b) $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln x}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(\ln x)'}{x'} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\frac{1}{x}}{1} = \frac{1}{+\infty} = 0$ deci graficul funcției are asimptotă orizontală spre $+\infty$ dreapta de ecuație $y = 0$ adică axa Ox.

c) Se face tabelul cu monotonia funcției f .

$$f'(x) = 0 \Rightarrow \frac{1 - \ln x}{x^2} = 0 \Rightarrow 1 - \ln x = 0 \Rightarrow x = e.$$

$$f(e) = \frac{\ln e}{e} = \frac{1}{e}$$

x	0	e	$+\infty$
$f'(x)$	+++++0-----		
$f(x)$	$\frac{1}{e}$		

Din tabel rezultă că $f(x) \leq \frac{1}{e}, \forall x \in (0, +\infty)$

$$2.a) \int_0^1 f(x) dx = \int_0^1 (x^2 + x + 1) dx = \left(\frac{x^3}{3} + \frac{x^2}{2} + x \right) \Big|_0^1 = \left(\frac{1^3}{3} + \frac{1^2}{2} + 1 \right) - \left(\frac{0^3}{3} + \frac{0^2}{2} + 0 \right) = \frac{2}{6} + \frac{3}{6} + \frac{6}{6} = \frac{11}{6}.$$

$$b) I_{n+1} - I_n = \int_0^1 \frac{x^{n+1}}{f(x)} dx - \int_0^1 \frac{x^n}{f(x)} dx = \int_0^1 \frac{x^{n+1} - x^n}{f(x)} dx = \int_0^1 \frac{x^n \overbrace{(x-1)}^{\overbrace{-}}}{\underbrace{f(x)}_+} dx \leq 0$$

$$\Rightarrow I_{n+1} \leq I_n, \forall n \in \mathbb{N}^*$$

$$c) \int_0^a \frac{2x+1}{f(x)} dx = \int_0^a \frac{2x+1}{x^2+x+1} dx = \int_0^a \frac{(x^2+x+1)'}{x^2+x+1} dx = \ln(x^2+x+1) \Big|_0^a = \ln(a^2+a+1)$$

$$\Rightarrow \ln(a^2+a+1) = \ln 3$$

$$a^2+a+1=3$$

$$a^2+a-2=0$$

$$\Delta=9$$

Se obține o singură soluție pozitivă $a=1$.